Lausunto

7.11.2019

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
Liikennejaosto

Viite: Vuoden 2019 neljäs lisätalousarvio (HE 67/2019 vp)

Neljäs lisätalousarvioesitys 2019

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan (pääluokka 31) osalta vuoden 2019 neljäs lisätalousarvioesitys ei sisällä varsinaisia lisämäärärahaesityksiä.

Väyläverkon kehittämishankkeille ja väyläverkon elinkaarihankkeille esitetään valtuusmuutoksia, joista ei aiheudu lisämäärärahatarpeita. Perusväylänpitoon esitetään valtuuksien lisäämistä kahdelle hankkeelle, joiden määrärahatarpeet on huomioitu jo aiemmin perusväylänpidon momentin määrärahoissa. Kahdelle vuonna 2017 alkaneelle väylähankkeelle (momentti 31.10.78 Eräät väylähankkeet) esitetään käyttämättä jääneiden määrärahojen uudelleenbudjetointia määrärahojen käyttöajankohdan muutoksesta johtuen. Pohjolan Rautatiet Oy palauttaa valtiolle riskienhallintasyistä 102 milj. euroa. Lisäksi lisätalousarviossa esitetään teknisluonteisia määrärahasiirtoja momenttien välillä.

Perusväylänpito, momentti 31.10.20

Momentin perusteluihin esitetään lisättäväksi valtuuslauseke, jonka mukaan Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia Tampere-Seinäjoki -rataosan turvalaitteiden uusimisesta johtuen siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 70 milj. euroa. Tampere-Seinäjoki -rataosa on pituudeltaan noin 150 km, josta 90 % on yksiraiteista. Matkustajajunien nopeudet radalla ovat 200 km/h ja rataosalla on vilkas tavaraliikenne. Rataosan turvalaitejärjestelmä on elinkaarensa lopussa, eikä järjestelmän toimittajalta saada enää varaosia eikä tuotetukea. Viimeisen kahden vuoden aikana rataosalla on ollut useita turvalaitteista johtuvia pitkiä liikennekatkoja. Hankkeen tavoitteena on varmistaa rataosan häiriötön käyttö ja samalla vähentää merkittävästi koko Länsi-Suomen junaliikenteen häiriöherkkyyttä. Tarkoituksena on korvata nykyinen turvalaitejärjestelmä kokonaisuudessaan vuoden 2022 loppuun mennessä.

Lisäksi Väylävirastolle esitetään valtuutta, jolla se oikeutetaan tekemään sopimuksia E18 Turun kehätien 2. vaiheeseen Kausela-Kirismäki liittyen siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 59 milj. euroa. Hankkeessa kehätie muutetaan nelikaistaiseksi ja kevyen liikenteen verkkoa täydennetään. Lisäksi eritasoliittymiä parannetaan, ramppijärjestelyjä täydennetään ja asuinalueiden kohdille tehdään melutorjuntaa. Hankkeen tavoitteena on TEN-T ydinverkon vaatimusten saavuttaminen ja kehätien roolin vahvistaminen liikennejärjestelmässä. Tavoitteena on myös liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden parantaminen.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite: Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite: PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin: 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Edellä mainittujen valtuuksien lisäämisestä ei aiheudu lisämäärärahatarvetta, koska hankkeet rahoitetaan perusväylänpidon momentille jo aiemmin myönnetyillä määrärahoilla. Valtuuslausekkeet mahdollistavat hankkeiden toteuttamisen perusväylänpidon momentin 2-vuotisella siirtomäärärahalla, vaikka hankkeiden toteutusaika on yli kaksi vuotta.

Väyläverkon kehittäminen, momentti 31.10.77

Äänekosken biotuotetehtaan liikenneyhteyksiin aiemmin myönnettyä valtuutta korotetaan takuuaikana ilmenneistä rakenteiden korjaustarpeista johtuen 1 milj. eurolla 173 milj. eurosta 174 milj. euroon. Hanke on toteutettu ns. allianssimallilla, jonka mukaisesti tilaaja ja palveluntuottaja yhteisesti vastaavat kustannusylityksestä.

Keski-Pasilan uuden läntisen raiteen hankevaltuutta korotetaan aiemmin huomioimatta jääneisiin riskeihin varautumisen vuoksi 1,3 milj. eurolla 48,8 milj. eurosta 50,1 milj. euroon.

Myös valtatie 12:n hankevaltuutta välillä Tillola-Keltti korotetaan aiemmin huomioimatta jääneisiin riskeihin varautumisen vuoksi 1 milj. eurolla 14 milj. eurosta 15 milj. euroon.

Edellä mainitut yhteensä 3,3 milj. euron korotukset valtuuksiin eivät aiheuta lisämäärärahatarpeita, koska ne voidaan rahoittaa muilta väylähankkeilta säästyvillä määrärahoilla. Esimerkiksi hankkeelta, jolla parannetaan Helsingin ratapihan toiminnallisuutta, on säästymässä noin 5 milj. euroa.

Eräät väylähankkeet, momentti 31.10.78

Momentille esitetään vuoden 2017 talousarviossa myönnetyn 8,62 milj. euron uudelleenbudjetointia määrärahan käyttöajankohdan siirtymisestä johtuen. Uudelleenbudjetoinnista 7,4 milj. euroa kohdennetaan Fennovoiman tieyhteys –hankkeelle ja 1,22 milj. euroa Tampereen rantaväylä hankkeelle.

Väyläverkon elinkaarihankkeet, momentti 31.10.79

E18 Hamina-Vaalimaa –hankkeen valtuuteen esitetään onnistuneesta kilpailutuksesta johtuen 110 milj. euron alentamista 660 milj. eurosta 550 milj. euroon. Kilpailutuksessa onnistuttiin optimoimaan riskienjako sekä järjestämään kiinnostava kilpailu tarjoajille ja rahoittajille. Lisäksi kilpailutusajankohta ja taloustilanne (mm. korkotaso) olivat hyvät kilpailutuksen onnistumisen kannalta. Investointi toteutui aikataulussa ja lisä- ja muutostöiden määrä pystyttiin pitämään maltillisena. Riippuen tulevien vuosien indeksikehityksestä voi olla mahdollista, että hankkeelta säästyy nyt arvioitua enemmän valtuutta ja siten myös määrärahaa.

Hailuodon kiinteä yhteys –hankkeen valtuuteen esitetään 30,1 milj. euron korotusta 116,9 milj. eurosta 147 milj. euroon hankkeen kustannusten kasvusta johtuen. Hankkeen tiesuunnitelman valmistumisen ja kustannusten tarkentumisen johdosta olemassa oleva valtuus ei riitä suunniteltuun 20 vuoden PPP-sopimukseen. Kustannusten kasvu johtuu varsinkin kiviaineksen arvioitua suuremmista kuljetuskustannuksista, eroosiosuojauksesta ja penkereen rakentamisesta. Lisäksi rakentamisaika pitenee alkuperäisestä.

Hailuodon kiinteä yhteys –hankkeen valtuuden korottamisesta aiheutuva lisämäärärahatarve katetaan hankkeelta E18 Hamina-Vaalimaa säästyvällä määrärahalla.

Muut asiat

Pohjolan Rautatiet Oy palauttaa valtiolle riskienhallintasyistä 102 milj. euroa, jota esitetään momentille Osakehankinnat 31.01.88.

Varsinais-Suomen ELY-keskukselle esitetään momentille 31.30.64 saariston 5-vuotisten yhteysaluspalvelujen ostosopimuksiin 1,25 milj. euron valtuuden korotusta 35,2 milj. eurosta 36,45 milj. euroon. Valtuutta esitetään korotettavaksi, jotta Sipoon avustettava yhteysalusreitti voidaan liittää samaan 5-vuotiseen yhteysalusliikennesopimukseen Porvoon yhteysalusreitin kanssa. Valtuuden korotus ei aiheuta lisämäärärahatarvetta, vaan se pystytään kattamaan momentin nykyisillä määrärahoilla.

Höyrylaiva SS Saimaan vuosittaiseen ylläpitoon tarvittavat 380 000 euron määrärahat esitetään siirrettäväksi Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenomomentilta 31.20.01 perusväylänpidon momentille 31.10.20.

LVM:n pääluokan tuottavuusmomentin 31.01.21 vuoden 2019 määrärahat esitetään siirrettäväksi hallinnollisen työn vähentämiseksi suoraan LVM:n hallinnonalan virastojen toimintamenomomenteille. Tuottavuusmomentti on esitetty lakkautettavaksi vuoden 2020 talousarvioesityksessä.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi